

door prof. LAMÉRIS zoo scherp omljnde bepaling van het begrip uitoefening der geneeskunst zal overnemen en daardoor een voorbeeld zal stellen voor verdere uitspraken op dit gebied.

EEN „OUDE ARTS” EN DE VAKBEWEGING. — Hoezeer wij van meening zijn, dat het gemeenschappelijk optreden van de artsen voor hun gemeenschappelijk belang onvermijdelijk is, toch zal het voor ons nuttig zijn, ter bewaring van de juiste grenzen, van tijd tot tijd de stem te vernemen van hen, wier fijn gevoel hen van deze helaas noodzakelijke beweging terughoudt. Zulk een stem hooren wij in de *Berliner Aerzte-Correspondenz* n°. 36. „In het voorlaatste nummer wordt gewezen op de moeilijke omstandigheden van de oude artsen zonder buspraktijk en wordt hun aanbevolen „artsenpolitiek te voeren”, in goed Duitsch „schreien”. Wij, oude artsen, hebben in gepastheid en terughouding ons leven vol ontberingen doorgebracht. Wij hebben de „ontwikkeling” van onzen stand aangezien en konden, als wij wilden, aan de geheele stad vertellen, hoe men president, alias ziekenfondskoning, en ook professor wordt. Wij zullen dat niet doen, maar wenschen ook geen raad te ontvangen. Hulp kan voor ons, oude, en ook voor de jonge artsen, voorzoover die niet bijzonder „bij de hand” zijn, slechts komen door het beroep tot een *staatsambt* te maken. Onze stand moge daarbij menige flinke kracht verliezen, die zich in den *handel* zal begeven, *welken hij innerlijk steeds toebehoorde*, — hij zal er oneindig bij winnen”. Deze oude arts zou dus den arts tot staatsambtenaar willen maken om aan den zoo dikwijls onwaardigen wedkamp een einde te maken. Hij kan daarin gelijk of ongelijk hebben. Misschien wel ongelijk, want een gewinzuchtige natuur wordt niet afgestroopt bij de intrede in de ambtenaarswereld. Misschien wel ten deele gelijk, want de meest gewinzuchtigen zullen deze wereld met haar in elk geval beperkte winstkansen in het geheel niet betreden. Maar zijn drijfveer, om voor het thans zoo veel besproken stelsel op te komen, is van dien aard, dat men het met de *Berl. klin. Wochenschr.* mag betreuren, als zulke menschen *niet* in onze vakbeweging meedoen en de leiding aan minderen overlaten.

DE DUITSCHE „AERZTETAG”. — Op den 41sten Duitschen „Aerztetag”, die dit jaar weer bijeenkomt te Eisenach, worden de volgende onderwerpen ingeleid: de verhouding der artsen tot de ziekenfondsen (HARTMANN, voorzitter van het Leipziger Verband), de socialisatie der geneeskunst (MUGDAN, lid der nationale vergadering), de eischen der sociale gezondheidsleer (KRAUTWIG), de bestrijding der kwakzalverij (HERZAU), de hervorming van het geneeskundig onderwijs (SCHWALBE), de overeenkomst met de organisatie voor de ongevallenverzekering (HENIUS). Den 29sten September zal in aansluiting met deze vergadering een algemeene vergadering plaatshebben van de „wirtschaftliche” afdeling van den Duitschen bond van artsenverenigingen (*Deutsche med. Wochenschr.*).

ASSISTENTENBOND. — Het plan bestaat, alle assistentenverenigingen in Duitschland te doen samensmelten tot één bond, die in overleg met en met hulp van het Leipziger Verband voor de belangen der assistenten zal opkomen. De leiding zal te Leipzig zetelen, waar binnenkort de stichtingsvergadering zal plaatsvinden (*Deutsche med. Wochenschr.*).

PINKHOF.

INGEZONDEN.

KEURINGEN VOOR VERZEKERINGS-MAATSCHAPPIJEN.

Op de agenda van de vergadering onzer afdeling van Woensdag 17 Sept. l. l. kwam o. a. voor: „voorstel tot verhooging van het tarief voor keuringen voor verzekerings-maatschappijen”. Verschillende collega's hebben dien avond hun meening in deze zaak geuit (halverwege de bespreking werd ik weggeroepen). Mijns inziens is slechts één opvatting de ware: Wanneer men een candidaat voor een levensverzeke-

ring keurt, onderzoekt men dezen volledig en geeft in het formulier een uiteenzetting van dit nauwkeurige onderzoek. Of nu deze candidaat zich toevallig verzekert voor f 500.—, f 1000.—, f 5000.—, f 10000.— of hooger, is voor ons van geen belang. Over het algemeen is het werk, dat men verrichten moet, hetzelfde, nl. een geheel lichamenlijk onderzoek. Een keurend geneesheer kan zich niet tevreden stellen met een formulier, waarop verschillende belangrijke vragen ontbreken, omdat het formulier kleiner is voor een verzekering voor een kleiner bedrag. Formulieren, waarop vragen betreffend het zenuwstelsel gemist worden, deugen niet. En uit den booze zijn bijv. die, waarin voorkomt: „indien gij onderzoek der urine noodig acht, vindt gij eiwit, suiker, enz.?” Alsof op het uiterlijk van den candidaat zulks af te lezen is. Hangt het niet ten nauwste samen met den toestand van het hart, den bloeddruk en nog vele andere momenten? Hoe vaak ook worden niet geringe afwijkingen bij het mikroskopisch onderzoek gevonden, die op diepere oorzaken kunnen wijzen? Bij een keuring voor een levensverzekering is het nagaan der urine *steeds* noodzakelijk.

En hoe is bijv. goed te redeneeren, dat een maatschappij het invullen van *een zelfde* keuringsformulier beloont met f 7.50 voor een candidaat, die zijn leven tot f 2000.— verzekert, en met f 10.—, wanneer die verzekering de f 2000.— overschrijdt? Dan is toch de arbeid voor den arts volkomen dezelfde, doch zijn belooning afhankelijk van de som der assurantie. Wat maakt tenslotte voor de maatschappij uit het verschil van f 7.50 of f 10.—?

Voor een onderzoek voor een levensverzekering behoort — mijns inziens — een uniform formulier met een uniforme belooning (minstens f 10.—), onverschillig het bedrag dier verzekering.

Rotterdam, 19 September 1919.

K. A. ROMBACH.

CHINIDINE BIJ HARTZIEKTEN.

In het *Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde* van 23 Augustus komt op bldz. 563 een referaat voor over „Chinidine bij hartziekten” uit de *Münchener med. Wochenschrift* 1919, n°. 26.

Dr. A. GRUTTERINK, apotheker alhier, was zoo vriendelijk er mij opmerkzaam op te maken, dat hier sprake is van het chinidine — de base —, terwijl in het oorspronkelijke artikel wordt aangeraden het chinidinum sulfuricum te gebruiken. Het komt mij voor, dat er alle reden is om niet daarvan af te wijken, daar de oplosbaarheid van het chinidinum sulfuricum 20 maal grooter is dan van het alcaloïed — het chinidine —, zooals mejuffrouw GRUTTERINK mij eveneens mededeelde.

*Er zouden wel eens soortgelijke verschillen in werking kunnen bestaan als bij een ander chininederivaat, het optochinum basicum en het optochinum hydrochloricum.

In het bedoelde nummer van de *Münchener* wordt voortdurend gesproken over het chinidinum bij de verschillende daarmee behandelde gevallen, totdat aan het eind van het artikel staat: „Nach diesen kleinen Abschweifungen möchte ich zusammenfassend als Medication des Chinidin, speciell beim Flimmern, empfehlen: Pillen von 0.1 Chinidinum sulfuricum” . . . en dan ook verder voortdurend over chinidinum sulfuricum wordt gesproken.

Rotterdam, 23 September 1919.

G. H. MOLL VAN CHARANTE.

BRIEFWISSELING.

WAARSCHUWING.

De N. V. Koninklijke Pharmaceutische Fabriek v/h BROCADES & STHEEMAN te Meppel verzoekt ons onze lezers te willen waarschuwen voor een hersteller van balansen, zich noemende L. DE VRIES, die voorgeeft door genoemde firma te worden